

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 17-11-1952 פלוני נ' פלוני

בפני כב' השופט יהורם שקד

קטין (יליד 2004)

בעניין הקטין:

ע"י האפוט' לדין, ע"ד סיגלית אשואל

התובע:

פלוני
ע"י ב"כ ע"ד דוריס גולשא נצר

נגד

הנתבעת:

פלונית
ע"י ב"כ ע"ד רונן מזור

פסק דין

בפני תביעה לביטול/הפקחת חיווי של האב בمزונות בנו הקטין.

א' – העובדות הדרישות לעניין:

1. הצדדים (להלן: האב, האם, ההורים – בהתאם) הם הורים לילד שכיהם בן כ 15.5 שנים (להלן: הילד, הקטין). מזה שנים ארוכות שמערכות היחסים שבין הורים מאופיינית בסיסically בעצימות גבוהה ביותר ולצער, מהסוג החמור והקשה שניית להעלות על הדעת. בין הורים שוררת איבה שלא ניתן להמעיט בחומרתה, **עת האב טוען כי האם מוחבלת בקשר שלו עם הקטין עד כדי ניתוקו המוחלט ומנגד, טוענת האם כי האב פוגע בקטין ואחראי לנתק שבין השניים.**

2. הצדדים אינם פנים חדשות בבית המשפט ורק ביום 1.3.17 ניתן פסק דין בהסכמה באربע TABIUTOT שהוגשו ביניהם (תמי"ש 22408-06-15 – תביעה שהגישה האם בענייני אפוטי בייחס לקטין ; תמי"ש 22430-06-15 – תביעה שהגישה האם בעניין מזונות הקטין ; תמי"ש 22452-06-15 – תביעה שהגישה האם להגדלת מזונות הקטין ; תמי"ש 24597-10-17 – תביעה שהגיש האב לbijtol מזונות הקטין). בפסק הדין שניתו בהסכמה, ניתן תוקף להמלצות הتسקיר מיום 28.2.17, ניתן לעו"ס לסדרי דין סמכויות ובכפוף לזאת, נמחקו כל התובענות (ר' בהמשך).

3. האב נכון, מתנید על כסא גלילי ומושא במזונות הקטין בסך של כ 5,400 ₪ לחודש בתוספת מחיצת מהוצאות רפואיות וכך בסך שנתי של 5,000 ₪ בעבור הוצאות נוספות. יוצא, איפוא, כי האב נשא בכ 5,800 ₪ לחודש בעבור מזונות הקטין ובתוספת מחיצת מהוצאות חיינו.

4. ביום 13.11.17, כשמונה חודשים לאחר פסק הדין בהסכמה, הגיע האב תביעה לbijtol/הפקחת מזונות הקטין בטענה כי הקטין מסרב סירוב מוחלט להיפגש עמו, מסרב לקרוא לו אבא ואף פוגע בו ומבזה אותו. **טענת האב, ניסיונו לחידוש הקשר במרכז הקשר נחלו כישלון חרוץ,** והכל באשמה הישירה של האם, אשר חיבלה קשות בניסיונות חידוש הקשר בין השניים.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 17-11-1952 פלוני נ' פלונית

- האם מכחישה מכל וכל את טענותו של האב וטוענת כי היא "מצרה מאד על מעלייו הקשיים והחמורים של התבע, שמטרתו הינה אחות ואין בילתה (וכך היה מתחילה הנתק ביחסים שייצר עם הקטין עוד בשנת 2013) – ביטול המזונות המשולמים בעבור הקטין (התבע), תוך הטיעיה בוטה של כב' בית המשפט, העלתה טענות שקריות לחלוtin וניסיון נואל ומכוער לפגוע פעמי נספת בבנו הקטין" (ר' סעיף 3 לכתב הגנתה). לטענתה, הקטין עבר תקיפה בביתו של האב על ידי בנו של האב (בן מאם אחרת), וחך זאת, מצבו של הקטין לא עניין את האב יתר על המידה או בכלל. עוד לטענתה האם, האב לא הקפיד על קיומם המפגשים עם הקטין, לא התעניינו בו וכך נוצר נתק בין האב לבין הקטין, נתק שכולו באשmeno של האב.
- ביום 19.6.19 נשמעו בפני הצדדים ולקרأت תום הדיון, מצאתי לרשות פרוטוקול את התרשומות וכן הצעה לסיום הסכסוך:

"לאחר שהקלתי את טובתו של הילד, וכפי שאמרתי לטובתו של הילד יש שני ראשיים, יש את הראש הכלכלי ויש את הראש של הקשר עם שני ההורם שלו, אני רוצה להציג הצעה שהאב ישלם למזונות הילד שלו 3,000 ש"ח, כאשר היתרה תיכנס לተכנית חיסכון על שם הילד, תכנית החיסכון הזה בכל מקרה תינתן הילד כאשר יצא מהצבא, ואני מאד מוקוה שהוא ילך ללימודים גבוהים או ילך לשכור דירה או משחו זהה. אני חשב שאם עד אז זו הקשר לא ית釐ש, ואני מאד הייתי רוצה שהוא ית釐ש, אבל אם הוא לא ית釐ש עד אז אני מניח שבזה שהאב ימסור לידי סכום כסף שעדי אז יהיה סכום כסף ממשמעותי, יכול להיות שיהיה בכך כדי להכשיר את הלבבות ולאפשר לידי אולי כפי שעורכת הדין אמרה בהיגיון רב, הילד יהיה יותר גדול, יהיה יותר בוגר והוא גם יוכל להפניהם יותר תהליכיים, ואני מאד מוקוה שזה יאפשר את הקשר, ואם זה לא אפשר את הקשר אז לפחות הילד, אנחנו יודעים, יש לו תחילת מסויימת של כמה שירותים לפחות אחרי הצבא שלו. אם הילד יחזור יהיה בקשר עם האב, ואני חייב לומר לאחר ששמעתי את הצדדים ולאחר שהתרשםתי מהם באופן בלתי עצמי, אני בדעת ברורה ומוחלטת כי האב הגיע את התביעה לא על מנת לחסוך כסף, האב הגיע את התביעה על מנת לחסוך את הקשר. אני אומר ואני אוסיף שאין היגיון בכלל בטענה הזאת, עם כל הכאב, כי לדברי האם עצמה האב משופע בכספי ויש לו ממון ורכוש, לכן זה לא פרופיל של אב שישכח לחסוך כמה שקלים על מנת, במחair של נתק מהילד שלו. אם יכול להיות הרבה הרבה כסף בנק או בנכסיים אבל היכנס הכgi גדול שיש לאנשים בעולם זה הילדים שלהם, ואני לא מעלה על דעתך שהאב היה מוכן לותר על הבן שלו תמורת כסף. העניין הזה מבחינתך יורץ מהפרק. זה לא עניין, כשבית המשפט שוקל אז לפעם הוא מתרשם בכח וככה, לעיתים זה פחות או יותר, הדבר הזה הוא ללא כל של ספק, זו התרשומתי הבלטי אמצעית גם מההליכים, גם מהפעולות וגם מכל מה שונעה ולא נעשה בתיק. לכן אני מציע שאם הילד יחזור בקשר עם האבא דמי המזונות מיד יחזרו לסכום הרגיל שלהם, ואם עד אז נזכר הילד כסף, נניח שהיא לא בקשר אך חי שנה ונცברו בחצי שנה 15 אלף שקלים אז את ה-15 אלף שקלים האלה אפשר לנטר עם הילד לחו"ל, אפשר לקנות לו משחו, אפשר אולי אפילו

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 17-11-1952 פלוני נ' פלונית

1 גם לשמר לו את זה, אפשר לעשות משהו לטובת הילד. השורה התחתונה, **וכך יהיה אם**
2 **אני אצטרך לכתוב פסק דין ולא תהיה לי ברירה, זה יהיה פסק הדין.** פסק הדין יהיה כזה
3 שהוא ייתן מענה גם לצורך של הילד לקבל את רוחתו הכלכלית וגם לצורך של הילד לקבל
4 אבא ואמא ביחד. זו היא ההצעה שלי, אתם רשאים לש考ול אותה, אתם רשאים לומר אם
5 אתם מסכימים או אם אתם מסרבים, אם אתם מסכימים אני אתנו לזה תוקף של פסק דין,
6 אם אתם מסרבים אני אצטרך לכתוב פסק דין, מה שתרצו" (ר' עמי 126-127 לפרטוקול).

7 .7. **מן האמור עולה כי הוצע לצדדים:**

- 8 א. **דמי המזונות יעמודו על 3,000 ש";**
9 ב. **היתרה בסך של כ 2,400 תיחסך בעבר הקטין;**
10 ג. **בכל שהקשר בין האב לבין הקטין יהודש, ישבו דמי המזונות לקדמותם והיתרה תימסר**
11 **לילד לאחר שחרורו מצה"ל.**
12 ד. **בכל שהקשר בין האב לבין הקטין לא יהודש, כל הכספיים שייחסכו יימסרו לילד לאחר**
13 **שחרורו מצה"ל.**

14 .8. האב הכספיים להצעה בהסתיגות מסוימת לעניין הוצאות רפואיות (ר' עמי 128, ש' 27, 33 (33-26-27), ואילו האם, אשר לא הייתה מיוצגת בדיון, אמרה לפרטוקול: "בגدول אני יכולה לומר שאין לי
15 בעיה עם זה, אני רק רוצה לבדוק את הסכום, אם זה יהיה 3,000 או 3,500 או 400 (הכוונה ל
16 3,700 ש" – י"ש), כי אני באמת, אני משלמת היום עבורו הרבה הוצאות, הוא לא משתתף איתי
17 בחצי בכלום, לא חוגים, לא שיעורים פרטיים, לא שום דבר, וכו', ואני מוכנה שהכסף יישמר
18 לו אחרי הצבא, אין לי בעיה" (עמי 127, ש' 10-7). בנסיבות אלה ובשים לב לחילופי הדברים
19 שנרשמו לפרטוקול, אפשרתי לאם להודיע בבית המשפט בתוך 7 ימים עדמתה המסודרת.

20 .9. תגבות האב להצעה הייתה כי הוא מוכן לשלם 3,400 ש" לחודש כמזונות שוטפים וכן היתרה
21 בסך של 2,000 ש" תיחסך בעבר הקטין ועם הגיעו לגיל 18 שנים או עם סיום הלימודים
22 התיכוניים (לפי המאוחר) יועבר החיסכון לידי הילד. בתקופת שירותו בצה"ל ישלם האב 1,140 ש"

23 ש" למזונותיו (שליש מ 3,400 ש").

24 .10. תגבות האם להצעה הייתה כי היא מסכימה לקבל סך של 4,000 ש" לחודש כמזונות שוטפים וכו'
25 יתרת הסכום תיחסך בעברו ועם הגיעו לגיל 18 שנים תימסר לידי. בתקופת שירותו בצה"ל
26 ישלם האב 1,800 ש" (שליש מ 5,400 ש").

27 כפי שיוובא להלן :

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 17-11-1955 פלוני נ' פלונית

1 א. בהסכם מיום 23.11.08 שאושר וקיבל תוקף של פסק דין ביום 18.12.2008 (תמי"ש
2 47570/08, ר' גם נספח 'ה' לכתב התיעה; להלן: ההסכם הראשון) חויב האב במזונתו
3 השותפים של הילד ובכלל יתר הוצאותיו, בחובים ובסכומים הבאים:

4 (1) במזונות שותפים בסך של 5,000 ₪ לחודש, עד הגיע הילד לגיל 18 שנים.

5 (2) מגיל 18 שנים ועד מלאת גיל 21, שליש מהסכום הנ"ל ישירות לחשבון הילד (ר' סעיף 6
6 להסכם הראשון).

7 (3) בעבור הוצאות נוספות של הילד, סך שלא עולה על 5,000 ₪ לשנה (שם, סעיף 8).

8 (4) במלוא הוצאותיו הרפואיות החיריגות (שם, סעיף 9).

9 ב. בהסכם מיום 4.4.11 שאושר וקיבל תוקף של פסק דין ביום 6.4.11 (ע"ר 10-11-5883, ר' גם
10 נספח 'ה' לכתב התיעה; להלן; ההסכם השני) שהחליף את ההסכם הראשון (ר' פרק
11 'הואיל' בפתח וכן סעיפים 16-17 להסכם השני), חויב האב במזונתו השותפים של הילד
12 ובכלל יתר הוצאותיו, בחובים ובסכומים הבאים:

13 (1) מזונות שותפים בסך של 5,300 ₪ לחודש, עד הגיע הילד לגיל 18 שנים (שם, סעיף 2).

14 (2) במחצית הוצאותיו הרפואיות החיריגות (שם, סעיף 4).

15 11. לטענת הצדדים, החויב השותף של דמי המזונות מגיע כו"ם לכ 5,400 ₪ לחודש, כך שההצעה
16 האב מבקשת להותיר בחיסכון סך של 2,000 ₪ לחודש תוך תשלום שותף של 3,400 ₪ לחודש
17 (סה"כ 5,400 ₪ לחודש), בעוד שההצעה האם להותיר בחיסכון 1,400 ₪ לחודש תוך תשלום
18 שותף של 4,400 ₪ לחודש (סה"כ 5,800 ₪ לחודש).

19 12. עוד ובנוספ', יש לציין כי חרב לשונו של ההסכם השני, נתן האב הסכמתו לחיוובו במזונות הבן
20 גם בתקופת גרוותו בסך של 1,140 ₪ לחודש בעוד האם הציעה לחויב את האב בשליש מהסכום
21 של 5,400 ₪ (הסכום לקוח מתוך ההסכם השני, כאשר השלישי לקוח מההסכם הראשון).

22 13. כל הנ"ל בא להמחיש את הבעיות שבין הצדדים וכייזד כל אחד מהם רואה את סיום הסכסוך.

23 ב' – דין:

24 14. בהתאם לסעיף 3(א) לחוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות) התשי"ט – 1959 "אדם חייב במזונות
25 הילדים הקטנים שלו והילדים הקטנים של בן זוגו לפי הוראות הדין האישי החל עליו".

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 17-11-1952 פלוני נ' פלונית

על פי הדין העברי החל בנסיבות העניין, אין פוטרים אב ממזונות בנו אך בשל התנהגותו מצוי
וכך נאמר בדברי הרמב"ם משנה תורה, הלכות אישות, פרק כא, הילכה יז- טז : "הגורשה--אין
לה מזונות, אף על פי שהיא מניקה את בנו; אבל נותן הוא לה יותר על שכרה, דברים שהקטן
צריך להן מכסות ומאכל ומשקה וסיכה וכיוצא בה. אבל המעובדת, אין לה כלום... שלמו
חודשו וגמלתו--אם רצתת המגורשת שייהינה בנה אצלה--אין מפרישין אותו ממנה, עד שייהיה
בן שש שנים גמורות; אלא כופין את אביו, ונוטן לו מזונות והוא אצל אימו. ואחר שש שנים,
יש לאב לומר--אם הוא אצל, אתו לו מזונות, ואם הוא אצל אימו, איןנו נותן לו כלום. והבת
אצל אימה לעולם, ואפילו לאחר שש". דברים אלו של הרמב"ם מתיחסים לקרה שבו האב
טוען לשמורת בנו, אך קיבלו ביטוי ותחוללה גם על מקרים בהם המשמרות על הבן מסורת בידי
האם, והבן מסרב להיפגש עם אביו, והטענה כי יש לאבחן בין שני המקרים, נדחתה (ראה למשל,
תיק 3301/תשטי'ו בבית הדין הרבני האזרחי בתל אביב-יפו, פסקי דין רבנים, חלק ב, 298 ; תיק
2270/תשמ"א בבית הדין הרבני האזרחי בחיפה, פסקי דין רבנים, חלק יג, עמ' 3 ; תיק ערעור
240/תשמ"ב (פסק דין רבנים, חלק יג, עמ' 17)).

כך גם כפי עמדתו של רב ש' דיכובסקי שאין לחייב אב לפרנס את בנו המורוד (שלמה
דיכובסקי "מזונות הבנים – תקנת חכמים מיוחדת בדיין צדקה" **תחומיין טז** (תשנ"ו) 87, 99).
אם כי לטעמו יש לסייע את ההלכה כאשר בית הדין הוא זה שקבע שטובת הילד היא שיימצא
אצל אימו, שאז אין הבן נחשב כמורוד באביו ואין לו להפסיק את מזוניותו. ברם, כאשר בית
הדין מצואה על הבן להיפגש עם אביו לצורך חינוכו ויעצוב דמותו, והוא מסרב לעשות כן, יש
מקום למנוע ממנו את מזוניותו. עם זאת, בתិ הדין שפטו את האב מתשלום מזונות בנו המורוד
התקשה בעמידה על טumo של דין, מדוע ייפטר האב מחובתו מדין צדקה כשהבן אכן שומע
בקולו להיפגש עימו, שכן גם אם מצאות כיבור אב מחייבת את הבן לשמעו בקול אביו ולהיות
אצלו אם רצונו בכך, הרי קטן מבן שלוש עשרה שנים פטור מממצאות, ואין מקום לקנוס אותו
בשל אי קיום מצאות כבוד האב. יתר על כן, גם בן גדול המחייב בקיים כל הממצאות, יכול לבחור
בין רצון אביו ובין רצון אמו הגורשה ממנו שיישאר בראשותה, ומשברח לעשות את רצון אמו,
אין הוא עובר על מצאות כבוד אב, ואין לבוא עמו חשבונו בשל כך (ר' ע"מ י-ט) **פלונית נ' פלוני**
(פורסם בנבו, 09.12.09) פיסקה 13 ; להלן : נ"מ 09/513).

הטעמים בגנים יש בכל זאת להורות על פטור מתשלום מזונות קטינים מצד האב הם כדלהלן :
הטעם הראשון מבוסס על מחויבותו של האב ללמד את בנו תורה ולהנכו ללבכת בדרך טובים.
לכן, כשהבן מסרב לבוא אל אביו, הפטור ממזונות נועד לכפותו לקבל את מרות האב, הבאה
למעשה להטיב עם הבן. لكن, לפי נימוק זה, מ考点 בו גՐעUT המזונות לא טוביל לחינוכו של
הבן, אלא אדרבה טוביל אותו להתבצרות בעמדתו ולהעמקת הקרע עם אביו, אין מקום לגריעת
בmezונות הבן. הטעם השני הוא מפני שבבסיס חיובו של אב לzon את בנו מעיל גיל שיש, הוא מדין
צדקה הבאה להטיב עם הזקוק לכך. לכן, במקרה בו הבן מורוד באביו, לא קיים חיוב לזונו,
 מפני שתשלום המזונות יהיהאמין לרוחתו הגשמית של הבן אך יגרום לו רעה גדולה יותר
בכך שהוא יישאר במריו נגד אביו. הדעת גם נותנת, שהתקנה לחייב אב בmezונות בנו הגדול

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 17-11-1952 פלוני נ' פלונית

1   משש שנים, לאقلו ילדים שמתנכרים לאביהם. הטעם השלישי שהזוכר הוא שהחוב על
2   האב לzon את בנו מדין צדקה יסודו בכך שבמסגרת דיני הצדקה קיים כלל הלכתי ש"קרוב
3   קרוב קודם" שימושו שלחה חובה מיוחדת על אדם לחת צדקה לקרוב משפחתו, וככל
4   שהקרבה גדולה יותר, כך החובה קודמת על פני מתן צדקה לאחר. משכך, החוב לzon את הבן
5   יהול רק כאשר הקרוב מתנהג בדרכי "קרוב". לעומת זאת, כאשר הקרוב מתנכר לקרובו ואין
6   לו שום רגש כלפיו, אין חובה מיוחדת על הקרוב להעדיין במתן צדקה את קרובו שאינו מתיחס
7   אליו בקרוב, אלא האדם זו לחלוותין". (ר' ס' 15 לע"מ 513/09 ומאמרו של כבי השופט צבי
8   ויצמן, כי יהיה איש בן سورר ומורה – מזונות ליד מרדן, פרשת השבוע ברוח המשפט, פרשת
9   כי יצא גילון מס' 297, תשס"ז).

10   18. לעומת זאת, יש ששלו את האפשרות כי כוונת הרמב"ם הייתה לקנס את הבן בגריעת
11   מזונותיו, אך משום שלשון הרמב"ם אינה מלמדת כי מדובר בקנס, והן משום, שכאמור, קטן
12   אינו חייב במצבות ואין מקום לקנסו על שאינו שומע בקול אביו. לשיטות של אלו, פסקו של
13   הרמב"ם עוסק אך במקרה שבו לפיה ראות עיני בית הדין, המשמרות על הקטין צריכה להיות
14   אצל אביו, והבן אינו שומע בקול בית הדין ובקול האב ומסרב להיות אצלו. במקרה זה, חינכו
15   של הבן מתעורר, ולכן רשאי האב לjacב את מזונותיו של הבן תחת ידו. לכן, אין להקיש מקרה
16   זה במקרה שבו משמרותו הקבועה של הילד היא אצל אמו והוא אך מסרב להיפגש עם אביו.
17   במקרה שכזה הילד צריך להתחנן על ידי האם, ולכן, אם בית דין מצווה על מפגשים בין ילד
18   ואביו, והילד אינו שומע בקול אביו ובקול בית הדין, לא קיימת עילה לפטור את האב ממזונותיו
19   (ראה למשל, תיק 226/תש"י' בבית הדין הרבני האזרחי בתל אביב, חלק א, עמ' 145).
20

21   19. סיכומו של דבר, נאמר בע"מ 513/09 כי: "כל אימת שהחוב לzon את הבן הוא חייב גםו, כמו
22   בחוב מזונות לבן הגדל מגיל שיש כשהאב אמיד והחוב הוא אכן מהתורת צדקה, אך נוכח
23   אמידותו של האב, הוא חייב גםו, אין האב יכול להיפטר מטיפול המזונות בדרישה שהבן
24   יבוא להתרפנס אצלו... רק כאשר החוב במזונות אינו חייב גםו, יכול האב להתנות שם הבן
25   לא יבוא אצלו, לא יפרנסו. מכאן גם נגזרת המסקנה, כי ביום, בשחוב המזונות גם לאחר גיל
26   שש.... לא יכול האב להתנות את חיוו הגמור בתשלומי מזונות במוגרי הבן עמו, או בקיים
27   מפגשים עימיו" (שם, ס' 19).

28   20. גם בתים המשפט מצאו כי " מבחינה משפטית ניתן לצמצם את חובת המזונות ככלה או מקטצתה,
29   כאשר המדבר בילד מורד" (ר' ע"א 4322/90 אדלשטיין נ' אדלשטיין (פורסם בנבוי,
30   12.12.1991) וע"א 1880/94 קטן נ' קטן (פורסם בנבוי 95.2.15)). יחד עם זאת, יתכו מקרים בהם
31   יימצא צידוק לסרבנות הקשר, או אז לא יוכרו הילד ה"מורד". במקרה הם המקרים בהם לא
32   ניתן לתלות את האשם בקטין וכאשר הנسبות מצביעות על קיום צידוק לסרבנות. מן הרואין,
33   אפילו, לבחון בכל מקרה את הסיבות להיווצרות הנסיבות הבלתי תקינים בין הילד ובין ההורה
34   וכקו מנהה, מן הנכון למדוד את התנהגותו של ילד בקנה מידת השונה מזו הchild על אדם בוגר.
35

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 17-11-1952 פלוני נ' פלונית

על בית המשפט גם לבחון אם הפסיקת תשלום המזונות לא תביא את הילד לחרפת רעב (ר' ע"א 425/68 **משכיל לאיתן נ' א' משכיל לאיתן** (פורסם בnbו, 3.6.19)). לכן, למורת שמחות הילד קיימים קשר עם הוריו, עד שmagim למסקנה כי סרבנותופגוש בהורה שאין בידיו משמרות מצדיקה הפחתת המזונות הדרושים לקיומו, ראוי לנוכח בזהירות ובריסון. הטלת סנקציה כה חמורה של ביטול המזונות, היא אמצעי קיצוני שאין לנקטו בו אלא במקרים של מרדנות כביטוי קיצוני לחוסר קשר בין אב לילד. כך נאמר למשל בע"א 1741/93 **ازולאי נ' איזולאי** (פורסם בnbו, 13.7.94): "אין לשכוח שהמרירות ויחסי הניכור נובעים בראש ובראשונה מן הטורא שגבאה בין ההורים... הילד לא הרס את בית ההורים אלא הם שעשו זאת, ועל להם לנן להתפלא אם הנזק הוא בעל השכבות על גישתו של הקטין שגדל באוירה בלתי נורמלית" (ר' עמי 1 לפסק הדין).

21. **ניתן איפוא לסכם כי ביטול מזונות הילד מרden יעשה במקרים קיצוניים ונדיירים, ויש לשקוול תמיד חלופה מתונה יותר כגון הקטנת המזונות.** זאת יעשה תוך בחינת מלאה השיקולים שיש להביא בחשבון לעניין גילו של הילד; המקור לסרבנות הקשר; מה מידת מעורבותו ופעילותו של כל צד בחידוש או בניתוק של הקשר; האם ביטול המזונות תוכל הסיכוי לחידוש הקשר או להפוך; האם הילד יוכל להתקיים באופן סביר ללא דמי המזונות שייגרעו ממנו (ר' תמי"ש (ת"א) 13-09-19511 פלוני נ' אלמוניים (פורסם בnbו, 15.5.27)).

מן הכלל אל הפרט;

22. על עובדה אחרת מצערת ביותר נזכר כי אין חולק; מחודש אוגוסט 2017 – לפני מעלה משנתים ימים – לא נפגש האב עם בנו ורך נותר ל��ות כי יהול שניינו ובהקדם.

23. במהלך חקירותיהם הנגדיות של ההורים, ניסה כל אחד מהם להציג את הצד השני כמי ששם בנתק שבין האב לבין הילד. ביום 24.1.19 העידה בפני הגבי גרבוז מנהלת מרכז הקשר ועדותה שפכה אור על הסכסוך ועל גורמיו. מתוך עדותה של הגבי גרבוז עולה תמונה מדינגה לפיה האם במעשה ובמהדלה לא אפשרה את חידוש הקשר בין האב לבין הקטין, בין שהיא מודעת לתוצאות הדברים ובין שלא.

24. כך לדברי הגבי גרבוז: "מה שקרה עם [הילד] זה שההתנהגות לא הייתה עקבית, היו מפגשים שבhem כן הייתה אינטראקציה מאוד טובה עם האב, לרוב המפגשים [הילד] ביקש לצאת ממרכז הקשר עם האב. אולי על מנת שלא יהיה עדים לזה שהוא מתקשר עם האב כי הוא בנוראה ידע שאחננו מדווחים ואולי היה צריך להסתיר את זה מהאם והוא מפגשים שהוא סייר להגיא ולשתף פעולה. לא הייתה עקביות ולבן אמרתי שזאת לא סרבנות קשר וגילת שבהחולט יכולת העיד על השפעה ש[הילד] היה נתן. זה אומר ש[הילד] היה בكونפליקט מאוד קשה, רצה להיות בקשר עם האב אבל לא הרגיש משוחך לעשות את זה. הסיבה להבנתי בגלל שהוא

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 17-11-1952 פלוני נ' פלונית

1 חש שהוא צריך "לבחר" באחד מההורים. מطبع הדברים הוא בחר להזדהות עם האם כי
2 איתה הוא חי" (עמ' 5, ש' 19-27; הדגשות לא במקור).

3 מיד לאחר מכן, הגבי גרבוז נשאלה והשיבה:
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21

"ש: בהנחה שהאם הייתה מעודדת באמת ובתמים את הקשר בין האב לבין הילד וכך גם הילד היה מתרשם, האם נראה לך שהקשר בין האב לבין הילד היה אחר? אם הילד היה מתרשם שזו רצונה של האם אז התשובה היא כן. יש לפעמים סיטואציות שלא צריך מלל, אלא שהאם הייתה למשל נכנסת עם [הילד] היא הייתה נכנסת למרכז הקשר למרות של מטיב זכרוני ביקשתי ממנה כמה פעמים שלא תיכנס פיזית כי האב התנגד לזה והאם ידעה שהיא נכנסת זה מעורר את האב לתגובה שלילית, והיא הייתה נכנסת למרות בקשותינו ומיד הייתה נוצרת אווירה קונפליקטואלית בתוך מרכז הקשר שהילד היה חשוב אליה ובוודהי שבאוירה כזו הילד לא יוכל לגשת לאביו ולהיות פניו אליו ולומר שלום או להראות שמחה... הייתה סיטואציה נוספת באחד המפגשים שבה [הילד] נכנס ביחיד עם אמו שהמתינה במרחך מה והביא לאב מכתב או משלוח לחותם עליו בשם האם ומובן שניהה פיצוץ גדול. אני חשבתי שזה היה לחותם על וועדת השמה. הילד עומד עם הניר שהאם בצד אחד, האבא בעוסק למה זה צריך לעבורי דרך הילד ולמה זה לא נעשה בין ההורים או בין עורבי הדין וברור שבאוירה כזאת קשה מאוד לייצר קשר עקבי, נעים מיטיב"
(עמ' 5, ש' 30 – עמ' 6, ש' 7; הדגשות לא במקור).

22 מדבריה של הגבי גרבוז, אשר אני מוצא ליתן בהם אמון מוחלט, עולה כי בבירור כי הילד חש את אי שביעות רצונה של האם מהקשר שלו עם האב ומתנהג בהתאם. עוד עולה כי הילד מושפע מאיימו, הוא רוצה להיות בקשר עם האב אבל לא הרגיש משוחרר שיוביל לעשות את זה. עוד לא ניתן להתעלם לכך שהילד נאלץ לבחר בין שני הוריו ומארח וברור וידוע שהאב מעולם לא בקש להציג את עדיה של האם או לפגום בקשר של הילד עם האם, ברורו שימוש מי העמיד בפניו את הבחירה בין שני הורים, ואין זה האב.
23
24
25
26
27
28

29 בבמישך עדותה, ציינה הגבי גרבוז כיצד הדברים נראים מנוקדות מבטו של הילד, לאמור: "אבל מה שאני רוצה לומר שבאוירה כזאת ברור [הילד] מה מצופה ממנו לפי איך שהוא מפרש, בפרשנות שלו [הילד] מרגיש שהאם מצפה ממנו להגיד שהוא לא רוצה... וכן הוא מתנהג כפי שהוא מבין למצופה ממנו" (עמ' 7, ש' 21-18).שוב, הילד מועבר מסר על ידי האם לפיו טוב לו לבחור צד וכדי שהצד הזה לא יהיה האב ועוד יותר כדאי לו להתנהג "כפי שהוא מבין למצופה ממנו".
30
31
32
33
34
35

36 אמת הדבר כי משאלות לב של אדם נותרות בלבד אלא אם כן האדם נותן להן פומבי, בין בדיבור
37 ובין בתנהגות. ובמה דברים אמרים? לאורכו ולרוחבו של ההליך, התחושה האם כל מעשה
38 שייש בו לפגוע בקשר שבין האב לבין הילד וכן התחושה שהיא מעבירה לידי מסרים מסווג זה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 17-11-1952 פלוני נ' פלונית

אלא מי וכדברי הגבי גרבוז: "כשאמא נכנסת עם ילך בן 13 ומוביילה אותו לאלה (עו"ס מרכז
הקשר – י' שי) למסור לאבא. איזה מסר זה?" (עמ' 8, שי' 12). בהמשך הדברים נשמעה הגבי
גרבוז אומרת: "כמה שניסינו לדבר עם האם תמיד היא פנתה אלינו אלינו בתוקפות, לא ברוח
טובה. תמיד הייתה אווירה של עווינות. האווירה הייתה כאילו ‐למה אני צריכה להביא את
הילד‐ תמיד בבעס" (עמ' 10, שי' 11-10).

עו"ס מרכז הקשר, הגבי אלה רוטנברג העידה אף היא על אודוט המפגשים והתנהלותה של
האם: "היא הייתה במתח, הייתה תחושה שלא כל כך סומכת علينا או על האב, היא הייתה
מעירה לי הרבה הערות, מדricaות, תיכנסי תראי תקשיבי" (עמ' 13, שי' 4-2). ובהמשך
תיארה הגבי רוטנברג התנהלות חריגה של האם: "הבא הראה לו צילומים והילד התפעל
והתעניין לראות, הוא הראה לו תמונה של התינוקת של האבא از האמא בעסה אחר בן
הבא והילד הצטלו. היא התקשרה ובעשה למה אפשרתי לה. אני ראייה זהה שהוא שקרב
לבבות והאמא בעסה על זה ממש אפילו יש לי טלפון שתיעדי את זה. זה היה קשה. איך
אפשרתי שהבא יצלם את הילד. אני זכרת את זה כי זה חריג. (עמ' 13, שי' 11-7).

הינה כי כן, חיבור יפה בין האב לבין הילד נתפס אצל האם באופן מופרך לדבר הפגע בילד, עד
כדי כך שיש למנוע אותו, כאשר לדברי האם: "הילד הרגיש עם זה שלא בnoch" (שם, שי' 18).
למשמעות הדברים, השיבה הגבי רוטנברג: "מש לא. אני לא חוויתי זאת כבה. ממש ממש לא.
הפון. הילד ממש שמח. ממש היה פתוח. ממש נפתח לו משהו בלב ואמרתי יופי מה אני
יותר מתחילה לחבר. אני רציתי בכל מעודן שהקשר הזה יצליח ונוראocab ליום לשם
זה המקום" (שם, שי' 21-23).

עדויות אלה מוכיחות מאוד את טענותיו של האב כי האם חיבלה בקשר שבינו לבני הקטין.
מתוך הדברים עולה תמונה ברורה לפיה האם לא באמת התכוונה להצלחת הקשר שבין האב
לבני הקטין, פעה באופן אקטיבי שלא היטיב עם הילד ועם הקשר שבין האב לבנו ואף העבירה
לייל מסרים גלוים ביחס לאיך שהוא רואה את הקשר שבין האב לילד.

לאחר כל זאת, האם טוענת כי האב הגיע את תביעתו רק כדי לחשוך מעצמו תשומות מזונות
ועל כך הבulti את דעתו ואת התרשםותיו בנסיבות שהובא בסעיף 6 לעיל. במהלך כל הדיונים,
הבחןתי בכאבו העז של האב, כאב של אב, שבנו היקר לו מכל איינו חופשי בו. לצערו הרבה, דוקא
טענה זו של האם מלמדת על בוחן מציאות לקיי, ודברים נכתבים בכל הכבוד והזהירות
המתבקשת. ככל שהאם מפרשת את מעשייה של האב, את השתדלותו הרבה, את המחליה על
כבודו עת הילד נהוג בו שלא כפי שמצופה מילך, ואת כל מסעו הארוך והמפרך של האב כ"ニיסיון
נוואל ומכוור לפגוע **עם נספת בבנו הקlein**" (ר' סעיף 3 לכתב הגנתה), הרי שאין דעתך כדעתה,
בלשון המעטה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 17-11-1952 פלוני נ' פלונית

1. במקורה שלפני אין בדעתி לבטל או להפחית את חיובו של האב במזונות הילד, שכן אני בדעה כי הילד הוא קורבן למערכתיחסים רעה בין הוריו, כאשר מן הראי להזכיר את התנהלותה הביעיתית מאד של האם, שחלוקת הובא בפסק דין זה. אין בכוונתי לעורך חלוקה מדויקת בין ההורים בדבר "האשם התורם" של כל אחד מהם, אולם מן החובה לומר כי דעתם מהתנהלותה של האם אינה נוכה כלל ועיקר. חרף כל זאת, אני בדעה כי הילד לא חטא בمزיד ולא חטא מוגבהות ליבו, אלא הושפע – שלא לטובה – מיחסה של האם כלפי אב ועל כן, אין בדעותי חילילה "להענישו" על חטא שלא חטא. יחד עם זאת, אין ממשימות הדבר כי בית המשפט יעמוד מנגד ויאמר לאב כי לא יוכל לקבל כל סعد בעניינו של הבן, כאשר ברור לבת המשפט כי כוונתו היחידה של האב בהגישו את התביעה הייתה להביא מזור למכאוב ליבו – סיירובו של הבן להיות עמו בקשר.
2. בנסיבות אלה, ובשים לב לדמי המזונות בהם חייב האב (5,400 ש"ח לחודש), ובשים לב למצבה הכלכלי של האם (בעל דירה בתל אביב, מקבלת דמי שכירות בסך של 6,500 ש"ח לחודש עובדת כאמנית בחברה בעלתותה שאינה רוחנית הגיע אולם ביכולתה להשתכר סך של 30,000 ש"ח לחודש וכן בעל חסכנות בגובה של 460,000 ש"ח כעולה מחקירתה הנגדית בעמ" 68-75 לפרוטי הדיוו), מצאתי לכת בדרך הביניים ולפסוק כדלהלן:
3. א. מתוך דמי המזונות בהם חייב האב בסך של 5,400 ש"ח לחודש, עבריר האב לידי האם סך של 3,000 ש"ח לחודש והיתרתו תיחס בעבור הילד.
4. ב. אם וככל שהקשר שבין השניים יחולש, ישוב האב להעביר לידי האם את מלאה החיוב השוטף.
5. ג. כל הכספיים שייחסכו לטובת הילד, יועברו אליו עם שחרורו מצה"ל.
6. ד. ההורים ימשיכו לשאת בחלוקת שווים בהוצאותיו הרפואיות החריוגות של הילד.
7. משמעותו של פסק דין זה היא כי חלק מהחייב החודשי ישולם לילד, אולם במועד נדחה. מביחנותו של האב, אין כל הפחתה בחייבי המזונות שנintel על עצמו, כאשר מבחינת רוחחו של הילד, איןני סבור כי זו תיפגע, לא כל שכן לנוכח מצבה השפיר של האם.
8. האפוטרופא לדין לקטין אשר ליוותה את ההליך כולו ואשר ליוותה גם הליכים קודמים בין הצדדים, מודעת היטב לסכוז, לנسبותיו המיוחדות ובעיקר לטובתו של הקטין מתוך ההליך, הביעה עמדתה לאמור: "סוף דבר – מבלתי להידרש לשאלת מי אשם בנתק הקאים בין התובע לקטין, האם התנהגו הפגענית של התובע ו/או הסתוותיה של האם בקטין נגד אבי התובע, סבורה הח"מ כי אין מקום לביטול ו/או להפחית מזונות הקטין והכל מתוך הנسبות שלפנינו ומתוך ראיית טובת הקטין. הח"מ תומכת בהצעת לבדוק בית המשפט כי הפחתה תיעשה בדרך של העברת חלק מסוים המזונות לתוכנית חיסכון על שם הקטין, אשר ייחסכו עבورو וייהו לשימושו בהיותו בגיר" (ר' סעיף 11 ל侟מה מיום 19.9.22), והדברים מקובלים עלי בהחלטת.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 17-11-1952 פלוני נ' פלונית

לצערו הרבה, כל ניסיונותי להביא הצדדים להסדר לטובות הקטין לא עלו יפה ואין עלי אלא להביע צער על כי כך הם פני הדברים. בדיון שהתקיים בפני ביום 19.1.24, הגב' אריאלה גרבוז, מנהלת מרכזו הקשר, בעלת ניסיון של כ-27 שנים במרכזה הקשר (ר' עמי 4, שורה 22 לפרקוטי), הישירה מבטה אל ההורים ואמרה: "אני רוצה לומר שמדובר קשה לי לראות את האווירה הזאת ולשםך ואני רוצה לפנות להורים, יש לכם לצד כלכך מקרים, כלכך פוגע, אהבתם פעמים, למה אתם לא יכולים לשבת ולדבר?" (ר' עמי 7, ש' 11-10 לפרקוטי). לצערו, גם מילים אלה לא גרמו לשינוי תפיסתי אצל ההורים.

כאשר אני שם על הCPF את טובתו של הילד, ולא רק במובנה הכלכלי הצר, אלא גם במובנה הרגשי הרחב, מצאתי לעורוך איזון בין השנאים ולהורות על צמצום החיוב השוטף מחד, ואולם על חיסכון לטובת הילד, מנגד. באופן זה רוחתו של הילד לא תיפגע, הסכומים שיישלים האב לא יופחתו, הילד יהיה תמריץ נוסף לחישר עם האב וייתכן שמשאלת הלב לחיבור מחדש בין האב לבין הילד, תתמשש. אזכור כי פגשתי הילד ואף ערכתי דוח' סיקום פגישה ומטבע הדברים ובהתאם לדין, תוכנה ייועטר בחיסיו.

ג' – סיכום של דברים:

- אשר על כן הריני להורות כדלהלן:
- פסק כאמור בסעיף 33 לעיל.
  - לפניהם משותת הדין, ולא בלי היסוס, אינני עושה צו להוצאות.
  - פסק הדין ניתן לפרסום בהשمة פרטים מזוהים.
  - המציאות תסגור את התקיק.

יהורם שקד, שופט